

БАКШТЫ

Першае ўзгадванне – 1420 г. як маёнтка Бакшты, пазней фальварак.
Пачатак XX ст. – у 1904 г. на хутары Бакшты налічвалася 7 жыхароў, тут знаходзіліся школа граматы, фальварак маёнтка Альшэва, меліся дом парабкаў, гумно, свіран, жывёльны двор.
Наш час – аграгарадок, 25 жыхароў, маецца жывёлагадоўчая ферма.

Назва маёнтка Бакшты ўтварылася ад балцкага тэрміна «бакшта» са значэннем «вежа» – высокае абарончае і сігнальнае збудаванне.

Пасля пажару ў 1680 г., калі Хамінскія перанеслі рэзідэнцыю ў Альшэва, Бакшты сталі фальваркам. На падмурку былога палаца збудавалі вялікі дом для парабкаў. Да нашых дзён у Бакштах захаваўся двухпавярховы свіран, які выкарыстоўваўся для захавання ўраджаю. Свіран змураваны з вялікіх шчэпа-ных камянёў, якія вельмі шчыльна ўкладзены амаль без звязкі, а вуглы – з чырвонай цэглы мясцовай вытворчасці. З гаспадарчых пабудов захаваўся мураваны кароўнік, таксама зроблены з чырвонай цэглы, гумно з пандусам, стаў, а таксама – прысады (часткова) і адзінаквыя дрэвы былой алеі.

Паміж вёскамі Бакшты і Альшэва абাপал дарогі расце магутнае дрэва – Веймутава хвоя – экзэмпляр з батанічнай калекцыі Хамінскіх. Мяркуецца, што яна пасаджана ў 1680-я гады, калі Людвік Хамінскі, пераносячы сваю рэзідэнцыю з Бакштаў у Альшэва, добраўпарадкаваў і абсадыў палісадай дарогу. Выходзіць, дрэву каля 330 год.

54°56,09' с.ш., 26°23,03' в.д.

Веймутава хвоя – дрэва з батанічнай калекцыі Хамінскіх
 Веймутава сосна – дрэва з ботанічнай калекцыі Хамінскіх

Гумно і гаспадарчыя пабудовы (канец XIX – пач. XX стст.)
 Гумно і хозяйственные постройки (канец XIX – нач. XX вв.)

Свіран (канец XIX – пач. XX стст.), пабудова з каменю і чырвонай цэглы, выкарыстоўвалася для захавання ўраджаю
 Амбар (канец XIX – нач. XX вв.), постройка из камня и красного кирпича, использовалась для хранения урожая

Название поместья Бакшты образовалось от балтского термина «бакшта», со значением «башня» – высокое оборонительное и сигнальное сооружение.

После пожара в 1680 году, когда Хоминские перенесли резиденцию в Ольшэво, Бакшты стали фольварком. На фундаменте бывшего дома построили дом для батраков. До наших дней в Бакштах сохранился двухэтажный амбар (использовался для хранения урожая), возведённый из больших расщеплённых камней, которые очень плотно сложены (почти без связки), а углы – из красного кирпича местного производства. Из хозяйственных построек сохранились каменный коровник, гумно с пандусом, пруд, а также посадки (частично) и одиночные деревья бывшей аллеи.

Между деревьями Бакшты и Ольшэво около дороги растёт могучее дерево – Веймутава сосна – экзэмпляр из ботанічнай калекцыі Хамінскіх. Предположительно она посажена в 1680-х годах, когда Людвік Хамінскі, перанося сваю рэзідэнцыю из Ольшэво, благоустроил и обсадил обочину дороги. Значит, дрэву около 330 лет.

План-схема рэзідэнцыі Л.Я. Хамінскага. Бакшты ўпершыню ўпамінаюцца ў 1420 годзе

1 – мураваны свіран	5 – флігель
2 – гумно	6 – сажалка
3 – кароўнік	7 – плаціна
4 – палац	

Бакшта
 Бакшта

Гістарычная замалёўка

У XI–XII стагоддзях у Нальшчанскім княстве асноўнымі шляхамі зносіны былі ракі, у тым ліку і рака Страча. У Бакштах на левым беразе ракі Страчы ўзвялі ўмацаваную драўляную пабудову – стажар. Пазней на месцы стажара збудавалі каменнае сігнальнае збудаванне – бакшту.